

szöveges beszámoló az Állatkerti Alapítvány 2025-ös esztendőben folytatott munkájáról

Készítette: Montskó Éva

2026. május 16.

A tavalyi évet értékelő beszámolóban is megállapítható, hogy az Állatkerti Alapítvány most is az Alapító okiratának megfelelő módon végezte a tevékenységét és gazdálkodását.

I. Állatkert támogatása:

Volt néhány kiemelkedő jelentőségű tevékenységünk, amelyek nem szerepeltek az éves munkatervünkben, de vállaltuk a kihívásokat (az Állatkert kéréseit és kezdeményezéseit). Ezek a „kihívások” sok munkával jártak, de végül – minden visszajelzés szerint - nagyon hasznosnak bizonyultak az Állatkert számára.

Az anyagi vonatkozású kérésekről előzetesen tájékoztattam a kuratóriumot és elektronikus körszavazás útján kértem a hozzájárulást.

- Elsőként említeném a Biodómban rendezett Óslény krt 16. elnevezésű dinoszauros kiállítást. Ez rendkívül jó sajtóvisszhangot és látogatottságot hozott az Állatkertnek. Ebben meghatározó szerepe volt az Alapítvány kezdeményezésének, hogy a fantasztikus dino-figurák mellett mutassuk be a magyar dinoszauros kutatás tudományos eredményeit is. Ehhez megnyertük közreműködésre a Magyar Dinosauros Alapítványt, Ósi Attila professzor vezetésével. A kutatók nagyméretű szöveges és eredeti fotókat, demonstrációs anyagokat bemutató poszttereket szerkesztettek a dinokiállításra bevezető folyósórészletre és eredeti magyar dinoleleteket is kölcsönöztek a kiállítás idejére. Előadásokat szerveztünk a magyar tudósok részvételével a Biodómba és megszereztük Ósi Attiláék expedíciót bemutató tudományos ismeretterjesztő film vetítési jogát is. Mind az előadások, mind a filmvetítések rendkívül nagy érdeklődés mellett zajlottak a kiállítás idején.

Ez – a magyar kutatási eredményeket is bemutató szemléletmód – kiemelte az állatkerti dinokiállítást az egyébként is népszerű, hasonló témája bemutatók közül, amit a különböző sajtóbeszámolók sokszorosan visszaigazoltak.

Az eszmei értéken kívül anyagi segítséget is nyújtottunk a dinokiállítás megrendezéséhez, a nyomdai munkák elvégzésétől kezdve a spotlámpák és kiállító szekrények beszerzéséig, összesen több, mint ötmillió forintot meghaladó értékben.

- Támogattuk az Állatkertet egy rendkívül kellemetlen és veszélyes helyzet kezelésében: azaz a Cirkusszal folytatott, előbb a Lovarda, majd a teljes HolnemvoltVár területére vonatkozó vitákban. A Cirkuszvállalat indokolatlan és az Állatkert számára elfogadhatatlan követeléseit az

Alapítvány – mint az Állatkert fenntartójától független civil szervezet hangsúlyozottan hozta nyilvánosságra egy cikksorozat keretében. Ezen cikksorozatban megírtuk azt is, milyen veszéllyel járna az Állatkert nemzetközileg elismert státuszára, s tágabb értelemben a természetvédelmi- valamint ismeretterjesztő tevékenységére a Cirkusz tervezett terjeszkedése az Állatkert rovására.

- Ugyanezen témában közérdekű adatigényléssel fordultunk előbb a Kulturális és Innovációs Minisztériumhoz, majd az Építésügyi Minisztériumhoz a Fővárosi Nagycirkusz, illetve a Nemzeti Cirkuszművészeti Központ fejlesztési terveinek, illetve azok anyagi bázisaként megjelölt 28 milliárd forint részletezése ügyében. A Kulturális és Innovációs Minisztérium elleni pert másodfokon is megnyertük, aminek alapján az adatok kiadására kötelezték a minisztériumot. A peres eljárás során természetesen viszont csak az derült ki, hogy semmilyen konkrét terv, számítás nem készült a 28 milliárd forintos fejlesztési terv megalapozására sem a Kulturális-, sem az építésügyi Minisztériumnál.
- Alapítványunk segítségével sikerült a Holnemvolt Várban kalakítani az ajándékbolttal együtt működtetett kávézót (PlantCafé), valamint megnyitni a felújított Kisgömböc éttermet.

Finanszíroztuk a munkák egy részét, beszereztük a konyhafelszereléseket, összességében – a margitszigeti Kisállatkert bizonyos felújítási munkálataival együtt 10 millió forintot fordítottunk ezekre a fejlesztésekre, - ami az Állatkert számára lényeges bevételnövekedést hozott. Nagy szerepet vállalt az Alapítvány a Kisgömböc avató ünnepségének megrendezésében is.

- Még egy különleges rendezvényt kell kiemelni, amelyben Alapítványunknak kezdeményező szerepe volt és megszervezésében is sokat tettünk. Egy speciális Esti sétára hívtuk meg a fővárosi közgyűlés tagjait, valamint a polgármesteri hivatal vezető munkatársait azzal a céllal, hogy végre helyszíni tapasztalatokat szerezzenek arról a területről, amelyről döntenek. Méltán mondhatjuk, hogy a rendezvény sikeres volt, és a résztvevők sok számukra új, élményszámba menő ismeretet szereztek.
- A beszámolási időszakban sikerrel valósítottuk meg azt a világon egyedülálló innovációt, amelyre 2024-ben gyűjtöttük az szja 1%-okat (összesen több mint 11 millió forintot). Másfél éves kutató- és fejlesztőmunka eredményeként átadtuk azt a különleges információs

rendszert, amellyel a gorillacsapatunk tagjainak hangját egyedenként is azonosíthatóan – a világon egyedülálló módon - meghallgathatják a látogatók. Az Állatkerti Alapítvány kezdeményezésére kialakított rendszer technikai megoldásait az Interton Group szakemberei fejlesztették ki. A „gorilla nyelvi labort” nagyszabású sajtótájékoztatón mutattuk be a nagyközönségnek. Tervezzük, hogy a jövőben további kutatási munkára ajánljuk fel a több hónapos munkával rögzített és akusztikusan tisztított hangfelvételeket.

Számos más beszerzéssel és fejlesztéssel is hozzájárultunk az Állatkert sikeres működéséhez, például a Zooparkoló fásításával (amely megvalósulását kurátorunk, dr. Székely István cége is támogatta). Az Állatkert egyik környezetvédelmi projektjének megalapozásában is részt vettünk. A méhlegelő kialakítására alkalmas, látványos, hatszögletű, növényekkel beültetendő fémkeretek megvásárlása majd egymillió forintba került.

Számos más tárgyi adományt is beszereztünk és átadtunk:

- például egy kiváló állapotú, használt mini kotrógépet vásároltunk a folytonosan szükséges földmunkák segítésére,
- könyvadományokat szereztünk a zoopedagógiai munka segítésére,
- az állatkerti dolgozóknak egészségvédő – és regeneráló kozmetikumokat adtunk (fényvédő krémek, bőrregeneráló készítmények, izom- és ízületi panaszok kezelése szolgáló kenőcsök)
- tavaly is hozzájárultunk az állatok takarmányozásához, tizezres nagyságrendben adtunk át tojást, naposcsibét.

Összességében ugyan az előző évhez képest kevesebbet, bő 41 millió forintnyi értéket adtunk át az Állatkertnek (tavaly 58 M), de ezek az átadott eszközök és fejlesztések, sokszorosan hasznosultak, értékteremtő állatkerti felhasználásukkal.

Ez az összeg nyilvánvalóan nem tartalmazza azt a rendkívül sok ráfordított munkaórát, amelyet a különböző programok szervezésére fordítottunk. Mindehhez hozzájön még (ismételten nem forintosítva) az állatkerti bérletek elkészítése, amelyet az Alapítványi munkatársak végeznek átadott szolgáltatásként. Tavaly még azt mondtuk, hogy egy munkatárs munkaidejének kb 50 %-át fedi le a bérletkészítés, mára ez az arány nőtt, mert sokkal többen vettek bérletet, mint az elmúlt években. (Összesen 10 684 db plasztikkártyát csináltak, - átlagosan naponta 30 darabot.)

II. Miből fedeztük mindezt? A 2025-es év bevételei:

1. Legismertebb programunk, az **állatkerti állatok örökbe adása** minden eddiginél jobban teljesített, legalább is egyéni örökbefogadások terén, aminek bevétele 72 millió forint volt. A vállalati támogatások viszont nem hozták az előző év szintjét, csak 16 millió Ft pénzbeli adományt sikerült becsatornáznunk
2. A kisebb összegű adományok gyűjtésére (még a COVID-zárlat idején) bevezetett „Egy falatka Állatkert” támogatási formában is több, mint 1,2 millió forint érkezett a számlánkra
3. A személyi jövedelemadó gyűjtő kampányunkban a tavalyi évben a fókáknak és a medvéknek építendő „játszótérre”, azaz kifutójuk környezetgazdagítására gyűjtöttünk. Most kb másfél millió Ft-tal kevesebb, 9,5 M forint érkezett a számlánkra. A civil szférában elérhető elemzéseknek köszönhetően merjük remélni, hogy nem a kampányunk sikerült rosszabbul, hanem az szja1% társadalmi eloszlása rendeződött át.
4. A MOHU hulladékgyűjtő programjára generált QR kódunk kezd ismertté válni, mert idén már 100 000 Ft-os bevételt jelentett a hulladékok újrahasznosításának ismertetése.

Így összességében a teljes közhasznú bevételünk egész évben - beleértve az szja 1%-ot, és egyéb, kisebb volumenű támogatásokat – 103 millió forint volt, kb 10 millióval kevesebb, mint az előző évben.

5. Vállalkozási tevékenységünk visszafogott, a közhasznú arányok figyelembe vételével. Összességében majd kilenc millió forintot „kerestünk”, ide tartozik pl. a Székely Mihály utcai lakás kiadása, a Retrobuli bevétele és a rendezvényszervezés. összesen 9,6 M Ft értékben.

Az összes bevételünk sajnos nem érte el az előző évi szintet: 113,726 M Ft volt.

III. Mire költöttünk? Főbb kiadásaink 2025-ben:

- Az Állatkertnek átadott támogatást már a beszámoló elején kifejtettem: több mint 41 millió forintot tett ki.
- Személyi kiadások: ez a második legnagyobb tétel. Ez az előző évhez képest majd 8 millió forinttal növekedett.

- Ebben szerepe volt a dolgozók átlagosan 10%-os béremelésének és a két havi jutalom kifizetésének év végén. (Itt jelzem, hogy a fizetések még mindig kevesebbek a hasonló beosztású, állatkerti dolgozókénál, így további béremelésre teszek majd javaslatot.) Bizonyos eseményeken– például az Állatkerti Nevelőszülők Találkozóján - végzett munkákért eseti megbízással állatkerti dolgozók is részt vesznek. A nekik kiutalt bér – a járulékokkal együtt - tavalyi évben cc. 4 millió forintot tett ki.
- A megnövekedett bérletforgalom miatt több megbízással szerződést kötöttünk az ügyfélszolgálati munkák ellátására is.
- Az egyéb igénybe vett szolgáltatások értéke viszont alig, összesen 200 000 Ft-tal haladta meg az előző évit. Az általános árnövekedésekkel számolva ez igencsak takarékos gazdálkodásra vall, hiszen ezen a soron jelenik meg a könyveléstől kezdve a számítógépes karbantartásig, a rendezvényekhez szükséges eszközbérlésig minden.
- A postaköltség, telefon és internetdíj összességében majd 20%-kal drágult, a tavalyi évben 1,7 M Ft-ot tett ki.
- Takarékos működésünket ezzel együtt jelzi, hogy az összes anyagi jellegű ráfordításaink alig 1 M Ft-tal növekedtek.

Az összes ráfordításunk mindösszesen 124 394 000 Ft volt, beleértve az Állatkertnek átadott 41 millió forint értékű adományokat.

Az összes ráfordításon belül közel 2.5 millió forint volt a reklámköltségünk. Ez a teljes közhasznú bevételünk 2.4 százaléka, ami nem mondható túl jelentősnek. Az Állatkert témaköre szerencsére eléggé közkedvelt és érdekes is ahhoz, hogy bizonyos kommunikációs költségeket – például neves sztárok szerepvállalását – meg kellene fizetnünk.

Az alapítvány mérlegében szereplő forrásokat a korábbi években kapott hagyatékok is növelik (ingatlan, értékepapírok stb.). Mindezeket figyelembe véve a 2025-es év mérleg főösszege: 162 042 000 FT

közhasznú tevékenység eredménye: - 14 131 e Ft

vállalkozási tevékenység eredménye: + 4980 e Ft

Így az alapítvány összesített eredménye: - 9 151 e Ft

IV. Események, rendezvények:

A gazdálkodásunk eredményeinek bemutatása mellett legalább olyan fontos, hogy az éves beszámolóban összefoglaljuk mindazokat a tevékenységeket, amelyekkel az Alapítvány hozzájárult alapítója, a Fővárosi Állat és Növénykert ismeretterjesztő, kommunikációs, rendezvényszervező munkájához, társadalmi megítélésének javításához.

1. Idén is megtartottuk – májusban és októberben – az **Állatkerti Nevelőszülők Találkozóját**, mint az örökbefogadási programunk két kiemelt eseményét. Az örökbefogadási programunk nem csak eredményes adománygyűjtés, hanem fontos ismeretterjesztő tevékenység is, hiszen valamennyi ezzel kapcsolatos kommunikációs tevékenységünkben teret kap az Állatkert természetvédelmi és fajmegőrzési tevékenysége, az állatokkal kapcsolatos információk, valamint a felelős állattartásra való felhívás. A két találkozó rendben lezajlott úgy, hogy a zsúfoltság elkerülése érdekében a népszerűbb állatoknál két, három, esetleg négy nevelőszülőit tartottak a gondozók. Az őszi szülőin kipróbáltuk a külön hangosítást egy-egy kritikus állatnál, - úgy tűnik, hogy megéri az anyagi ráfordítást.
2. Idén csúsztatott dátummal, csak szeptemberben sikerült megtartani az Állatkert születésnapját ünneplő **Retrobulit**, most is a Biodomban. A korábbiaknál kisebb volt az érdeklődés – valószínűleg a dátumproblémák miatt – de még így is sikeresnek számítható a rendezvény. (A fellépők ingyen jöttek, néhány százezer forintos technikai költség (hirdetésekkal, nyomdával együtt) terhelte a rendezvényt, amely arra is alkalmas volt, hogy olyan rétegeket szólítsunk meg az Állatkert megismertetésére, amelyeket egyébként nem találunk meg.)
3. Nagy támogatóink számára családi napokat szerveztünk, valamint csapatépítő tréningeket, amelyekre igen nagy az érdeklődés. Felújítottuk az **Állatkerti szülinapok** szervezését is. Ez utóbbin Alapítványunknak minimális haszna van, de nagy rá a kereslet, és nagyon jó visszhangja van.
4. Ismét kiosztottuk az Állatkert dolgozóinak az Alapítvány által készített naptárakat.

A beszámoló végén pedig egy kiemelkedő jelentőségű tevékenység: 2025. december 1-én – szinte meglepetésre – befogadta az EU az 2023-ban beadott pályázatot, a Pannon régió ürgeállománya felmérésére és védelmére. Így az Állatkerti Alapítvány lett a 9 tagú konzorciumon belül a teljes, hét évig tartó projekt kommunikációs felelőse, valamint az állatorvosi munka finanszírozója.

A hét éves projektidő alatt az Állatkert Alapítvány valamivel több, mint 800 000 eurós büdzsét fordíthat a feladatok megvalósítására.

A pályázat beadásakor még nem tudtam, hogy milyen irdatlan munkát jelent egy EU-s pályázatban való részvétel, főként adminisztrációs oldalról.

Most már tudom, bár jelen beszámolási időszak csak az első egyhónapot érinti, amikor - az év utolsó hónapja lévén – jóformán semmi nem történt.

A 2025-ös esztendő egészére vonatkozóan viszont nagyon sokat dolgoztunk és – merem hinni -, hogy igen látványos eredményeket is elértünk.

Lesukli Éva